

libris.RO

Respect pentru oameni și cărti

W. Bruce Cameron

**CÂINELE,
ADEVĂRATUL MEU
PRIETEN**

Respect pentru oameni și cărți

CAPITOLUL 1

Într-o zi am înțeles că lucrurile acelea calde, scheunătoare și mirosoioare care se zvârcoleau pe lângă mine erau frații mei și sora mea. Am fost foarte dezamăgit.

Deși vederea mi se dezvoltase doar până la punctul în care puteam distinge forme neclare în lumină, am știut că forma aceea mare și frumoasă, cu limba lungă și minunată, era mama mea. Am înțeles că atunci când aerul răcoros îmi atingea pielea însemna că ea a plecat undeva, iar când căldura se întorcea era vremea pentru lapte. Adesea, găsirea unui loc de unde să mă hrănesc însemna să împing ceea ce acum știu că era botul unui frate care căuta să mă lase fără porția mea, lucru foarte enervant, de altfel. Nu înțelegeam ce rost aveau frații mei și sora mea. Când mama mă lingea pe burtică, pentru a-mi stimula digestia, o priveam fix, implorând-o în tacere să scape de ceilalți cățeluși de dragul meu. O voiam doar pentru mine.

Treptat, i-am văzut și pe ceilalți câini și le-am acceptat cu ciudă prezența în culcuș. Nasul meu m-a anunțat în scurt timp că aveam o soră și doi frați. Sora mea era mai puțin interesată să se lupte cu mine decât frații mei. Pe unul dintre ei l-am numit Iuțilă, pentru că reușea cumva să se miște întotdeauna mai repede decât mine. Celuilalt i-am zis Fomilă, pentru că scheuna când mama era plecată și sugea de la ea cu o disperare ciudată, de parcă nu s-ar fi saturat

niciodată. Fomilă dormea mai mult decât mine și frații mei, aşa că adesea săream pe el și îl mușcam de față.

Vizuina noastră era săpată sub rădăcinile negre ale unui copac, iar ziua ne oferea răcoare și întuneric. Prima dată când am pășit în lumina soarelui, împleticindu-mă, Sora și Iuțilă m-au însoțit și, firește, Iuțilă ne-a luat-o înainte.

Dintre noi patru, doar Iuțilă avea o pată albă pe față și, în timp ce ne conducea vesel, pata asta de pe blană strălucea în lumina zilei. „Sunt special”, părea să spună lumii pata lui orbitoare, în formă de stea. În rest, blânița lui era la fel ca și mea – maronie cu pete negre, nimic spectaculos. Fomilă era cu câteva nuanțe mai deschis la culoare, iar Sora avea nasul scurt și gros și fruntea turtită, ca mama, dar totuși arătam cam la fel, se vedea că suntem frați.

Copacul nostru se afla lângă un pârâu și eram încântat când Iuțilă se rostogolea în jos pe mal, chiar dacă eu și Sora cădeam cu mai puțină grație când încercam să facem același lucru. Urmăream pârâul care mirosea minunat și proaspăt până la o conductă din metal, care era pentru noi o peșteră răcoroasă. Am știut instinctiv că era un loc bun ca să ne ascundem în caz de pericol, dar mama nu a fost impresionată de descoperirea noastră și ne-a cărat în grabă înapoi la vizuină când s-a dovedit că picioarele noastre nu erau destul de puternice pentru a ne permite să urcăm pe mal.

Am învățat lecția că nu puteam să ne întoarcem la culcuș singuri când coboram pe mal, aşa că, imediat ce mama a plecat, am făcut din nou aceeași trăsnaie. Atunci ni s-a alăturat și Fomilă, care, îndată ce s-a pomenit în conductă, s-a întins în noroil răcoros și a adormit.

Am știut că trebuie să explorăm – aveam nevoie și de alte lucruri de mâncat. Mama începuse să-și pierdă răbdarea și se ridica în picioare înainte să mă simt sătul, iar pentru asta îi puteam învinui doar pe ceilalți frați ai mei. Dacă Fomilă n-ar fi fost atât de insistent, dacă Iuțilă nu ar fi fost atât de autoritar, dacă Sora nu s-ar fi zvârcolit atât de mult, mama ar fi rămas pe loc și ne-ar fi permis să ne umplem burțile. Mă amăram că nu reușeam să-o conving să mai stea cu noi.

Adesea, mama mă ignora când mă agitam din cauza acestei nedreptăți și îl lingea pe Fomilă.

Iuțilă și Sora se dezvoltaseră altfel decât mine – corpul meu era de aceeași mărime, însă aveam picioarele mai scurte și mai groase. Fomilă era cel mai mic dintre toți, bineînțele, dar mă deranja că Iuțilă și Sora ne abandonau ca să se joace împreună, de parcă eu și Fomilă trebuia să stăm mereu unul cu altul, din cauza unui soi de ordine naturală în haită.

De vreme ce Iuțilă și Sora erau mai interesați unul de altul decât de restul familiei, i-am pedepsit lipsindu-i de compania mea și mergând de unul singur în conductă.

Într-o zi, adulmecam ceva putrezit, care mi se părea deosebit de interesant, când se ivi în fața mea un animal micuț – era o broască.

Încântat, am sărit înainte, încercând să-mi bag ghearele în ea, dar broasca a sărit din nou. M-am speriat, deși tot ce voiam să fac era să mă joc și nu cred că aş fi mâncat-o.

Iuțilă și Sora mi-au simțit agitația și s-au năpustit în conductă, răsturnându-mă în goana lor prin apa noroioasă. Broasca a sărit căt colo, iar Iuțilă a sărit și el la ea, folosindu-mi capul drept trambulină. Am mărâit la el, dar m-a ignorat.

Sora și Iuțilă au căzut unul peste celălalt încercând să ajungă la micuța creațură, care abia reușise să aterizeze într-o băltoacă. Sora și-a pus botul în baltă și a pufnit, stropindu-ne cu apă pe Iuțilă și pe mine. Broasca a sărit pe spatele ei – broasca mea! – și apoi dusă a fost.

Trist, m-am întors cu spatele. Aveam o familie cam nătângă.

Aveam să mă gândesc la broasca aceea des în zilele care au urmat, de obicei chiar înainte să adorm. Mă trezeam întrebându-mă ce gust ar fi avut.

Mama începuse să mărâie când eram în prezența ei și, în ziua în care și-a arătat dinții ca avertisment când ne-am rostogolit lacomi spre ea, am cresut, pentru o clipă, că frații mei distruseseră totul cu lăcomia lor. Apoi Iuțilă s-a târât spre mama, care s-a aplecat spre el. El i-a lins botul, iar ea l-a răsplătit dându-i de mâncare. Ne-am repezit cu toții să

apucăm și noi câte ceva. Iuțilă ne-a împins de acolo, dar deja învățaserăm șmecheria și, când am adulmecat și am lins fâlcile mamei, mi-a dat și mie de mâncare.

Ne învățaserăm cu albia părâului și ne-am lăsat urmele în susul și în josul malului până când toată zona s-a umplut cu mirosurile noastre. Eu și Iuțilă ne-am petrecut cea mai mare parte a timpului dedicăți activității serioase de joacă și am început să înțeleg cât de important era pentru el ca jocul să se termine cu mine învins, stând pe spate, în timp ce el mă mușca de față și de gât. Sora nu l-a provocat niciodată, dar încă nu eram sigur dacă-mi convenea ceea ce toti considerau că era ordinea naturală a haitei noastre. Bineînțeles că lui Fomilă nu-i păsa de statutul lui, aşa că, atunci când eram frustrat, îl mușcam de urechi.

Într-o după-amiază, și urmăream somnoros pe Iuțilă și pe Sora trăgând de o bucată de pânză găsită cinești pe unde, când, la auzul unui zgromot puternic, mi-am ciulit deodată urechile. M-am ridicat cu greu în picioare, dar, înainte să pot alerga în josul malului ca să identific sursa zgromotului, am observat că mama ajunsese deja acolo și stătea cu tot corpul încordat, în semn de avertisment. Am observat surprins că îl ținea pe Fomilă între dinți, lucru pe care nu-l mai făcuse de săptămâni. Ne-a dus în canalul de scurgere întunecos și s-a ghemuit, cu urechile lipite de cap. Am înțeles cu toții că trebuie să ne ferim și am fost atenți la prezența misterioasă.

Când a apărut ființa aceea, mergând cu pași mari de-a lungul albiei părâului, am simțit cum mamei i se zburlea părul pe spate de teamă. Creatura era mare și stătea pe două picioare, iar din gura sa ieșea un fum cu miroș înțepător.

M-am holbat atent, absolut fascinat. Din motive pe care nu le-am putut înțelege, am fost atras de acea ființă și chiar m-am încordat, pregătindu-mă să sar ca să-l întâmpin. Totuși, o privire a mamei m-a făcut să mă răzgândesc. Trebuia să evit creatura cu orice preț.

Era, bineînțeles, un om. Primul pe care îl vedeam în viața mea.

Bârbatul nu s-a uitat în direcția noastră. A urcat pe mal și a dispărut, iar după câteva clipe mama a ieșit la lumina soarelui și s-a asigurat că pericolul a trecut. Apoi s-a relaxat și s-a întors înăuntru, oferindu-ne fiecăruia câte un pupic liniștititor.

Am fugit afară să văd și eu și am fost abătut când mi-am dat seama că tot ceea ce lăsase omul în urmă era un mirozăbovitor de fum în aer.

În următoarele câteva săptămâni, mama a continuat să ne transmită mesajul cu care am luat prima dată contact în acel canal de scurgere: *Evită oamenii cu orice preț. Teme-te de ei.*

Următoarea dată când mama a plecat la vânătoare, ne-a permis să mergem cu ea. Pe măsură ce se îndepărta de siguranța vizuinii, devinea tot mai timidă și mai fricoasă, ceea ce ne-a făcut pe toți să adoptăm același comportament. Dacă vedeam vreun om, mama încremenea, se încorda și era gata să fugă. În acele momente, pata de pe blana lui Iuțilă ar fi ieșit în evidență la fel de bine ca un lătrat, dar nimeni nu ne-a remarcat.

Mama ne-a arătat cum să rupem pungile subțiri din spatele caselor, împrăștiind repede hârtiile necomestibile și descooperind hâlcile de carne, cojile de pâine și bucătile de brânză, pe care le mestecam cât de bine puteam. Gusturile erau exotice, iar mirosurile, minunate, însă neliniștea mamei ne-a afectat pe toți și am mâncat repede, fără a savura nimic. Aproape imediat, Fomilă își vomita masa, ceea ce mi s-a părut destul de amuzant, până când eu însuși mi-am simțit măruntiale cuprinse de un spasm puternic.

Mi s-a părut că totul a decurs mai bine a doua oară.

Întotdeauna am fost conștient de prezența altor câini, chiar dacă nu am întâlnit personal vreunul, cu excepția celor din familia mea. Uneori, când eram la vânătoare, auzeam de după garduri niște lătrături scoase de câini care erau, mai mult ca sigur, invidioși că noi umblam liberi, în timp ce ei erau închiși. Bineînțeles că mama nu ne-a lăsat să ne apropiem de străini, dar Iuțilă nu-și putea controla pornirea

de a mărâi când afla că alți câini îndrăzneau să protesteze în timp ce el își marca teritoriul chiar în zona lor.

Ocazional, vedeam și câte un câine în mașină! Prima dată când s-a întâmplat asta, m-am holbat mirat la capul lui care atârna în afara geamului, cu limba scoasă. A lătrat bucuros când m-a zărit, dar am fost prea uimtit ca să fac altceva în afară de a-mi ridica nasul și a adulmeca neîncrezător.

Mașinile și camioanele erau alte lucruri pe care le evita mama, chiar dacă nu înțelegeam cum puteau fi periculoase pentru noi, dacă uneori se găseau și câini în ele. Un camion mare și zgomotos venea des și lua toate pungile cu mâncare pe care oamenii le-lăsau afară pentru noi, iar atunci nu prea aveam ce mâncă timp de o zi sau două. În ciuda faptului că ei și camionul lor miroseau minunat, nu-mi plăceau, pentru că ne luau mâncarea.

De când vânăm, aveam mai puțin timp de joacă. Mama mărâia când Fomilă încerca să-i lingă botul, sperând la o masă, iar noi toți am înțeles mesajul. Am ieșit mai des, furișându-ne, căutând hrana cu disperare. Mă simțeam obosit și slăbit și nici nu mai încercam să-l provoc pe Iuțilă când stătea cu capul pe spatele meu, împingându-și pieptul în mine. *Bine, lasă-l pe el să fie șeful.* Picioarele mele scurte oricum erau mai potrivite pentru fuga pe furiș învățată de la mama. Dacă Iuțilă credea că demonstra ceva folosindu-și înaltimea ca să mă doboare, se înșela. Mama era câinele-șef.

De-abia mai aveam loc toți sub copac, iar mama era plecată pentru perioade tot mai lungi. Ceva îmi spunea că într-o zi nu se va mai întoarce, iar atunci ar fi trebuit să ne descurcăm singuri. Iuțilă mă împingea tot timpul, încercând să-mi ia porția. Mama nu avea să fie tot timpul acolo, să aibă grija de mine.

Am început să mă gândesc la cum ar fi fost dacă aş fi părăsit vizuina.

Ziuă în care totul s-a schimbat a început cu Fomilă vrând să plece la vânătoare, dar ajungând, în schimb, să se întindă în canalul de scurgere. Avea respirația îngreunată și limba

scoasă. Mama și-a frecat botul de Fomilă înainte să plece și, când l-am adulmecat și eu, ochii lui au rămas închiși.

Deasupra canalului de scurgere era un drum pe care am găsit cândva o pasare mare și moartă, pe care am sfâșiat-o cu toții, până când Iuțilă a ridicat-o și a fugit cu ea. În ciuda pericolului de a fi văzuți, aveam tendința să cutreierăm drumul, căutând și alte păsări.

Asta faceam și în acea zi, când mama și-a ridicat capul brusc, alarmată. L-am auzit toți în aceeași clipă: era un camion care se apropia.

Nu era însă orice fel de camion – același vehicul, scoțând aceleași sunete, a mers înainte și înapoi pe drumul nostru de câteva ori în ultimele zile – încet, chiar amenințător, de parcă ne-ar fi vânat în mod special pe noi.

Am urmărit-o pe mama când s-a repezit înapoi, spre canalul de scurgere, dar, din motive pe care nu o să le înțeleag niciodată pe deplin, m-am oprit și m-am uitat înapoi la mașina monstruoasă, așteptând câteva secunde înainte s-o urmez pe mama în siguranță conductei.

Acele secunde au schimbat totul – ei m-au zărit. Cu un zgromot asurzitor, camionul s-a oprit chiar deasupra noastră. Motorul a zornăit și a amuțit, apoi am auzit sunetele făcute de niște bocanci pe pietriș.

Mama a scheunat încet.

Când oamenii au blocat conducta, mama s-a lăsat în jos, încordându-și corpul. Ei și-au arătat dinții, dar nu mi s-a părut un gest ostil. Fețele lor erau întunecate, însemnate cu păr negru, sprâncene negre și ochi negri.

– Vino aici, băiete, așoptit unul dintre ei.

N-am știut ce însemna, dar chemarea mi s-a părut la fel de naturală ca vuietul vântului – era de parcă aş fi ascultat oamenii vorbind toată viața mea.

Atunci am văzut că amândoi bărbații aveau prăjini cu frânghii înnodate la capăt. Păreau amenințătoare și am simțit, cum a cuprins-o panica pe mama. A luat-o la fugă, cu capul plecat, încercând să scape printre picioarele unuia dintre bărbați. Prăjina a fost coborâtă, s-a auzit un zgromot scurt,

apoi mama s-a răsucit și s-a smucit în timp ce bărbatul a tras-o afară, la lumina soarelui.

Eu și Sora ne-am dat mai în spate și ne-am ghemuit, în timp ce Iuțilă a mărăit, blana zbârlindu-i-se pe ceafă. Atunci am înțeles toti trei că, deși drumul din spatele nostru încă era blocat, gura tunelului din față era liberă. Ne-am repezit înainte.

– Vin pe-aici! a strigat bărbatul din spatele nostru.

Când am ajuns în albia pârâului, ne-am dat seama că nu știam ce să facem după aceea. Eu și cu Sora stăteam în spatele lui Iuțilă – el voia să fie șeful, aşa că i-am făcut pe plac.

Nu era nici urmă de mama, iar cei doi bărbăți erau pe câte un mal și patruleau amenințător cu prăjinile lor. Iuțilă s-a ferit de unul, dar apoi a fost prins de celălalt, Sora a profitat de busculadă și a luat-o la fugă, iar eu am rămas pe loc, șocat, holbându-mă la drum.

O femeie cu părul lung și alb stătea acolo, deasupra noastră, cu fața ridată și plină de bunătate.

– Vino aici, cătelușule, e bine. O să fii bine. Aici, cătelușule, a zis ea.

Nu am fugit; nu m-am mișcat. Am lăsat lațul să-mi alunecă peste față și să mi se strângă pe gât. Prăjina m-a condus în sus, pe mal, unde bărbatul m-a prins de ceafă.

– E bine; e bine, a spus femeia încet. Dă-i drumul.

– O să fugă, a avertizat-o bărbatul.

– Dă-i drumul.

Am urmărit discuția lor fără să o înțeleg – am dedus doar că femeia era șefa, chiar dacă era mai bătrână și mai mică de statură decât ei. Cu un mormăit șovăitor, bărbatul a scos funia de pe gâtul meu. Femeia și-a întins mâinile spre mine: avea niște palme aspre, care miroseau a flori. Le-am adulmecat, apoi mi-am lăsat capul în jos. Transmitea un sentiment clar de bunătate și de grija.

Când m-a mângâiat, am simțit un fior trecând prin mine. Coada mea a început să se miște fără voia mea și, când m-a uimit ridicându-mă în aer, m-am întins s-o ling pe față, bucurându-mă de râsul ei.

Atmosfera a devenit sumbră când unul dintre bărbăți s-a apropiat, ținând corpul fără vlagă al lui Fomilă. Bărbatul l-a arătat femeiei, care a ofstat cu tristețe. Apoi l-a dus la camion, unde mama și Iuțilă erau într-o cușcă din metal și l-a îndreptat spre ei, ca să-l miroasă. Miasma morții, ușor de recunoscut pentru mine ca orice amintire, ieșea din Fomilă și ajungea în aerul uscat și prăfuit.

Cu toții l-am mirosit cu grija pe fratele meu mort și am înțeles că bărbății voiau ca noi să știm ce s-a întâmplat cu Fomilă.

Am simțit tristețea tuturor în timp ce stăteau acolo tăcuți, în drum, dar ei nu știau că Fomilă fusese bolnav încă de la naștere și nu ar fi putut duce o viață prea lungă.

Am fost pus în cușcă, iar mama a adulmecat plină de reproș miroșul străin al femeiei, impregnat în blana mea. Camionul a pornit din nou, clătinându-se, și am fost repede distras de mirosurile minunate care pluteau prin cușcă în timp ce mergeam pe drum. Mergeam într-un camion! Am lătrat de bucurie, iar Iuțilă și mama și-au ridicat capetele, surprinși de izbucnirea mea. Nu m-am putut abține; era cel mai emoționant lucru care mi se întâmplase în toată viața mea de până atunci, întrecuse până și întâlnirea cu broasca.

Iuțilă părea copleșit de tristețe și mi-a luat ceva timp să înțeleg de ce: Sora, partenera lui de joacă preferată, dispăruse! Părea la fel de pierdută de noi precum Fomilă.

M-am gândit că lumea era mult mai complexă decât am crezut. Nu era vorba doar despre mama și frații mei ascunzându-se de oameni, vânând sau jucându-se în conductă. Existau și evenimente care aveau puterea să schimbe totul. Evenimente provocate de oameni.

M-am înșelat în legătură cu un lucru. Deși nu am știut asta atunci, eu și Iuțilă aveam să ne întâlnim din nou cu Sora.